

Sygn. akt I CSK 2429/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa A. K. i T. F.
przeciwko [...] Bank [...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 sierpnia 2021 r., sygn. akt VII AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 5.400,00
(pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie A. K. i T. F. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 19 sierpnia 2021 r., którym oddalono ich apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 1 lipca 2020 r. wydanego w prawie przeciwko [...] Bank [...] S.A. z siedzibą w W. o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w

orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący podnieśli, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne, w sytuacji gdy kontrahentem przedsiębiorcy (tu banku) jest w danej czynności kilka podmiotów, z których jeden z nich zawarł daną czynność w celach wyłącznie konsumpcyjnych i nie związanych z działalnością gospodarczą a drugi w sposób związany z działalnością gospodarczą, to każda strona czynności prawnej podlega osobnemu badaniu pod względem spełniania przesłanek posiadania statusu konsumenta przy zawieraniu określonej czynności prawnej czy też dopuszczalnym jest automatyczne pozbawienie w orzeczeniu statusu konsumenta drugiego z nich czy wręcz uznanie jego zrzeczenie się przez jeden z podmiotów czynności prawnej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu – nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Uzasadnienie przytoczone przez skarżących nie odpowiada powyższym wymaganiom. Z ustaleń faktycznych przyjętych w sprawie wynika bowiem, że lokal, przy którego nabyciu skarżący posiłkowali się kredytem i pożyczką jest lokalem użytkowym, w którym miała być wykonywana działalność gospodarcza lub który miał być wynajmowany w celu prowadzenia takiej działalności. Nieistotny w sprawie jest zatem fakt, czy oboje kredytobiorcy w chwili zaciągnięcia zobowiązania

prowadzili działalność gospodarczą. W tym przypadku decydujące jest kryterium komercyjnego wykorzystania nabytego lokalu. Wymaganie szczegółowego badania celu, w jakim wykorzystuje się nieruchomości wynika również z wyroku Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 20 stycznia 2005 r., C-464/01, w myśl którego „osoba, która zawiera umowę dotyczącą towaru przeznaczonego do użytku po części gospodarczego, a po części niezwiązanego z jej działalnością gospodarczą, nie ma prawa powoływania się na dobrodziejstwo przepisów art. 13 do 15 tej konwencji, z wyjątkiem sytuacji, gdy użytek gospodarczy jest na tyle marginalny, iż odgrywa jedynie nikłą rolę w ogólnym kontekście danej transakcji, przy czym bez znaczenia pozostaje fakt, iż pozagospodarczy aspekt ma charakter dominujący”.

Ponadto skarżący podnieśli, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na dokonanie nieprawidłowej wykładni art. 58 § 1 i 2 w zw. z art. 353¹ k.c. W ocenie powodów klauzula denominacyjna, pozwalająca na dowolne określenie kursu walut, a w konsekwencji jednostronne określenie kwoty, którą powodowie mają zwrócić jest nieważna jako naruszająca zasady współżycia społecznego.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący powołują się na okoliczność nierówności stron umowy i fakt narzucenia im określonego brzmienia postanowień umownych przez podmiot silniejszy. Tymczasem w obrocie niekonsumenckim, na którego zasadach powodowie zaciągali zobowiązanie obowiązuje domniemanie równości stron umowy, którego powodowie nie obalili w sposób skuteczny. Teza skarżących została zatem sformułowana w oparciu o niewystępujące w ustalonym stanie sprawy elementy stanu faktycznego.

Nadto, nietrafne są zarzuty skarżących dotyczące nieważności postępowania – w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 3 - przed Sądem Apelacyjnym w [...]. Okoliczności na które powołują się skarżący zostały już wyjaśnione m.in. w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś w oparciu o art. 98 §1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.